

ZAPISNIK

Sa XXVI proširene sjednice Upravnog odbora Udruženja poslodavaca u Federaciji BiH koja se održala 14.04.2015 godine sa početkom u 10:30 sati u prostorijama „Energoinvesta“ d.d. u Sarajevu.

Sjednici su prisustvovali članovi U.O.; Safudin Čengić, Hamed Šivšić, Milenko Čolak, Midhat Terzić, Ibrahim Meškić (umjesto Rasima Salčinovića), Adnan Hodžić (zamjena Rusmir Hrvić), Stipe Prlić, Vejsil Huremović, Haris Muslić, Predrag Čović, Ante Suton, Josip Milas Šaban Rizvić i Adisa Karahodžić (umjesto Muharema Sejdića).

Sjednici nisu prisustvovali članovi U.O.: Suad Ećo koji je opravdao svoje odsustvo.

Članovi ESV-a za teritorij FBiH: Mirsa Tuće, Tomislav Slišković i Selim Babić.

Ispred UP FBiH: Mladen Pandurević, Mersiha Jusić, Ilda Jugo i Vesna Smajlović.

Sjednici je prisustvovao Premijer Vlade Federacije BiH gosp. Fadil Novalić i njegovi saradnici.

Pored Premijera Vlade FBiH i njegovih saradnika sjednici su prisustvovali i Ministar razvoja, poduzetništva i obrta FBiH gđin. Amir Zukić, direktor Uprave za inspeksijske poslove FBiH gđin. Ibrahim Tirak, direktor Porezne Uprave FBiH gđin. Midhat Arifović, predsjednik ESV-a gđin. Edhem Biber, pomoćnik direktora Agencije za rad i zapošljavanje BiH, Asim Ibrahimagić, potpredsjednik Privredne komore FBiH gđin. Mirsad Jašarspahić, potpredsjednik Razvojne banke FBiH, Borislav Trlin, te predstavnici drugih institucija.

Sjednici je pored članova UO i ESVa- prisustvovalo oko 70 predstavnika poslodavca članica UPFBiH.

Predsjednik U.O. je pozdravio prisutne i upoznao sa jednom tačkom dnevnog reda:

- 1. Razgovor poslodavaca sa Premijerom Vlade FBiH i njegovim saradnicima o prioritetnim mjerama za poboljšanje poslovnog ambijenta.**

Premijer Vlade Federacije BiH Fadil Novalić je u svom obraćanju poslodavcima istakao kako su predstavnici Vlade već poduzeli određene korake kako bi zahtjeve poslodavaca koji su sadržani i u njegovom planu rada realizirao.

Smanjenje javne potrošnje je prva mjera koju će nova Vlada poduzeti u cilju kreiranja povoljnijeg poslovnog ambijenta. Također, smanjenje opterećenja na rad, reforma tržišta rada, borba protiv korupcije, socijalna oblast su prioritetne mjere na kojima će se odmah početi raditi.

Kada je u pitanju smanjenje opterećenja na rad postoje dva resursa koji omogućuju da se to uradi. Vrlo veliki procenat u sivoj zoni i ukoliko se pola od toga sankcioniše mi ćemo biti zadovoljni. Održavanje socijalne sfere preko tri fonda zdravstvo, PIO i socijalni fond. Fondovima smo porucili da sve sto povećamo novca u smislu ubiranja od sive zone taj novac ćemo vratiti poslodavcima. Uključivanje oporezivanja toplog obroka za toliko smanjujemo doprinose. Porez na dohodak do sada je rješenje da svi plaćaju isti 10%. Ti iznosi su iz socijalizma kada su bila jednaka primanja i jednaka davanja. Radimo predikcije da uposlenici u realnom sektoru statično budu imali 0% a da od nekih prosječnih srednjih primanja se uvede porez na dohodak 17%. Tako opterećujemo bogatije uposlenike. Vrlo velika je razlika plata u realnom i javnom sektoru.

Privlačenje investitora i stavljanje resursa na raspolaganje su aktivne mjere za rasterećenje privrede. Proračuni govore da bi se opterećenja mogla smanjiti na nekih 63%. Reforma tržišta rada je jedna od ključnih prioriteta, donošenje Zakona o radu FBiH te izmjene i dopune kolektivnih ugovora.

U BiH je potrebno ići ka sistemu fleksigurnosti kako je to regulisano i u državama EU. Također je poručio da će se Vlada povući iz kolektivnih ugovora koji ne mogu biti neograničenog trajanja te ovlastiti socijalne partnere da zaključuju nove kolektivne ugovore.

Također nova Vlada će preduzeti mjere u cilju efikasnijeg rješavanja radnih sporova, odnosno, uspostavljanja privrednih sudova. Uspostavljanje privrednih sudova je također jedna od mjera koja se nalazi u programu rada nove Vlade ali sa vremenskim ograničenjima. Plan je da sudije imaju vremensko ograničenje rada i na taj način će biti sprječeno korumpiranje sudije.

Također je prezentirao planirane mjere po pojedinim granama. Posebna rješenja će se morati pronaći za tekstilnu industriju, obzirom da tekstilna industrija ima mnogo više mogućnosti za izvoz i plasiranje na stranom tržištu.

Premijer Novalić je zaključio će nova Vlada u skladu sa zahtjevima poslodavaca raditi svakako na rasterećenju privrede i poboljšanju poslovnog ambijenta ali da „vanbudžetski fondovi koji spadaju u red socijalnih fondova, uključujući i zdravstvo, moraju ostati na istim prihodima“.

Ministar razvoja poduzetništva i obrta Amir Zukić je istakao da je odlučan poduzeti sve što je moguće da privrednicima olakša poslovanje.

"Prije svega olakšati registraciju i smanjiti obaveze za one zanate i obrte ili mali i srednji biznis gdje se ne može obezbijediti odgovarajuća profitabilnost upravo zbog visokih doprinosa i poreza. U okviru poboljšanja poslovnog ambijenta, jedno od najznačajnijih pitanja je stvaranje

pretpostavki za novo zapošljavanje, pri čemu treba voditi računa da poslodavci ostvare svoje ciljeve i da budu zaštićena prava radnika. To neće biti jednostavno, jer ima nagomilanih problema iz prošlog perioda, ali pokušat ćemo sve raditi da to učinimo, ukoliko je moguće, u kraćem periodu. Praksa zemalja iz okruženja govori nam da je to moguće. Naš osnovni cilj je da barem na 50 posto smanjimo poreze i doprinose. Istovremeno moramo pronaći alternativne prihode i napraviti uštede. U koordinaciji s poduzetnicima radit ćemo tako da stvorimo pretpostavke da od svih tih firmi nastane jedna velika firma, kako se radi u svijetu“ izjavio je Zukić.

Predsjednik UO Udruženja poslodavaca FBiH Safudin Čengić je istakao da poslodavci od nove Vlade FBiH očekuju brzo djelovanje barem kada je riječ o nekoliko prioritarnih koraka.

"Prva i osnovna stvar što mi smatramo da treba uraditi jeste rasterećenje privrede kroz smanjenje poreza i doprinosa na plate. To se može završiti do kraja ove godine.

Druga bitna stvar je smanjenje javne uprave i smanjenje opterećenja kroz troškove koji se nameću u javnoj upravi i usmjeravanje tih sredstava prema određenim projektima koje će omogućavati zapošljavanje. Zatim hitno donošenje novog Zakona o radu te zaustavljanje tužbi po osnovu kolektivnih ugovora jer to dovodi u još teži položaj budžeta svih nivoa vlasti i naravno, smanjenje procedura kad je u pitanju pokretanje biznisa.“

Potpredsjednik Privredne komore FBiH, Mirsad Jašarspahić je ovom prilikom pozvao Udruženje poslodavaca FBiH na saradnju. Naglasio je da je potrebno napraviti takvu zakonsku regulativu da Privredna komora po svom mrežnom sistemu može pomoći privrednicima pri regulisanju i traženju određenih dozvola.

Također je istakao da Udruženje poslodavaca FBiH i Privredna komora FBiH trebaju dati punu podršku naporima koje će ulagati Vlada FBiH pri stvaranju boljeg poslovnog ambijenta u FBiH.

Muhamed Pilav, poslodavci imaju oko 500 prepreka u pokretanju i održavanju svoga biznisa. Pored svih drugih prepreka u fabrikama se zaštita obnovljivih izvora električne energije. Cijena električne energije je preskupa i iznosi 195 KM. To je jedan od problema iz realnog sektora. Ako pravite novu fabriku za svaki kw morate platiti 228 KM. Predložio je da se i ovaj dio prouči i da se ukine ovaj dodatak na subvencioniranje obnovljive energije jer mi zadovoljamo sve uvjete EU.

Hamed Šivšić je postavio pitanje da li možemo dobiti obećanje da li će doći do smanjenja doprinosa i da li će uvođenjem svakog novog nameta i doprinosa doći do smanjenja na drugoj strani.

P.K. Biju Nair je naveo tri stvari na koje nova Vlada treba obratiti pažnju i to: ulaganje u razvoj mladih ljudi i mladih stručnjaka. Industrija u Zenici je uspješna zbog dovoljnog znanja i tehničke osposobljenosti mladih ljudi ali ne vidim da tako može ostati i nakon 5 godina. Imamo veliki gap, veliki raspon između školovanja i obuke. Moramo stvarno uraditi mnogo na tome da

omogućimo poslodavcima da prime što više pripravnika ali da im i nakon tog omoguće da izaberu prave osobe. Moje iskustvo je da nisam uspio to realizirati iz broja pripravnika koje smo obučavali. Šest mjeseci nije dovoljno da se obuči privravnik i za dobro ovaljanje posla treba barem 2-3 godine prave obuke. Zadnje je energetska sektor i usklađivanje sa EU zakonima, ali ako idemo korak po korak to je ugrožavanje, s jedne strane liberalizacija energije, a s druge strane sa zemnim gasom nije urađeno ništa jer prevelika cijena zemnog gasa, te naše kompanije

Šukrija Malezović je naveo probleme sa sudovima i ministarstvima u cilju dobijanja dozvola. Sama izgradnja autocesta potražuju kredit, a dužni su izvođačima plaćanje. Saradnja je dobra ali je svi moramo zajednički koristiti i želimo vladati situacijom.

Tomislav Grizelj je istakao par tema koje se trebaju svakako uvrstiti u program. Prvenstveno tu je promocija turizma, pomorska djelatnost i ribarstvo. Za Ministra Zukića istakao je da stari zanati trebaju ući u projekat povlaštenih obveznika i ne trebaju biti zaboravljeni.

Zakon o gasu RS objavljen je prije 4 godine dok u FBiH taj zakon još uvijek ne postoji, a prema direktivama EU taj zakon mora biti donesen. Zaštita domaće proizvodnje također treba da bude jedan od prioriteta ove nove Vlade. Također razvoj željezničkog saobraćaja treba da bude jedan od prioriteta jer je željeznički saobraćaj jedan od glavnih saobraćaju u EU.

Željko Šain prvo se zahvalio što je omogućeno prisustvo predstavnika akademske zajednice na ovom događaju i zamolio sve relevantne sudionike da daju malo više šanse struci i nauci. Do sada je bilo mnogo dešavanja u kojima nije bila uključena akademska zajednica, a BiH može izvući iz krize samo nauka i struka. Zamolio je predstavnike nove Vlade da preispitaju rad svih fakulteta u BiH zaključujući da imamo kancerogene diplome i to vodi BiH postepeno u loš ekonomski napredak. Odbor za javni nadzor rada revizora i revizorskih kuća je jako usporen. Zamolio ovu vladu da taj odbor ima esencijalno mjesto jer dobijamo krive slike o bonitetu naših firmi, a što za posljedicu ima donošenje loših odluka koje utiču na privređivanje.

Ladislav Bevanda iz firme Hering Široki Brijeg koji smatra da bi prevashodno trebalo mijenjati Zakon o radu FBiH. "U Zakonu o radu zakonodavac još uvijek polazi od toga da je poslodavac jedan idiot koji bira najbolje ljude, tuče ih, izbacuje s posla i slično. Dakle, ako se fluktuacija radne snage odigrava samo tako što nam bolji ljudi odlaze onda nije dobro. Trebalo bi nama omogućiti da možemo brže selektirati, brže izmjenjivati kvalitetnu radnu snagu, a ne da moramo pisati doktorate da bi lošeg radnika sklonili s tržišta, ocjenjuje Bevanda.

"Dobro bi bilo da Vlada FBiH svojim instrumentima omogući lakši pristup velikim tenderima koji se odigravaju u našoj zemlji", kaže Bevanda.

Brano Vujičić sektor IT jedini sektor koji je za vrijeme recesije nije otpuštao ljude nego, naprotiv, zapošljavao i taj sektor ima problema u nedostatku kadra i odlaska stručnih kadrova iz BiH. Taj sektor je zanemaren, a smatra da treba da bude jedan od prioriteta i da mu se da

uloga i značaj. Premijer je pozvao predstavnike ovog sektora da dođu na sastanak na kojem bi razgovarali o konkretnim problemima sa kojima se susreće ovaj sektor.

Mladen Ivešić, predsjednik UPIP Žepče naglasio je da zajednička platforma djelovanje treba imati konkretne mjere. Poduzetnici trebaju biti na prvom mjestu. U rješavanju problema moramo biti agresivni i aktivni pa je zamolio Premijera da bude malo agresivniji na početku.

ZAKLJUČAK:

Premijer Vlade Federacije BiH je zaključio će nova Vlada u skladu sa zahtjevima poslodavaca raditi svakako na rasterećenju privrede i poboljšanju poslovnog ambijenta te da je Vlada FBiH spremna na daljnju saradnju sa udruženje poslodavaca FBiH.

Zapisnik sačinila:

Mersiha Jusić

Predsjednik UO

mr.sc. Safudin Čengić